تنکي پاڼي

کاڼي ته ورکړه دخپل حسن کتاب
پکي غـــزلې د پښتو جوړ وي

دشعرونو غونډ

محمد طـــاهر کاڼي

۱۳۷۹ کـــــال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنکی پاڼې

د شعرونو غونډ

کاڼي ته ورکړه د خپل حسن کتاب

پکې غزلـــې د پښـــتو جوړوي

محمد طاهر کاڼی

۱۳۷۹ل کـــال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

د مور سپېڅلې، نه هېرېدونکې او ابدي مينې ته ! هغې مينې ته چې له ما سره يې
زما په ختېه کې پښتو ژبه ملګرې کړې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: تنکۍ پاڼې

شاعر: محمد طاهر کاڼی

چاپشمېر: ۵۰۰ ټوکه

چاپکال: ۱۳۷۹ لمریز/۲۰۰۰ زېږدي کال

چاپځای: مسکو

چاپوار: لومړی

یادونه: د دې ښنبیر د چاپ ټولې ربښتې له شاعر سره خوندي دي. د بیا چاپ لپاره یې د شاعر سلا او هوکړه حتمي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سريزه

ځينې ادبي مورخين او نقادان په دې باور دي، چې په ځينو ټولنو کې ناوړه سياسي، اجتماعي او اقتصادي حالات کله کله د ځينو ښو ادبي جريانونو د پيدايښت سبب کيږي.

زموږ د هېواد د دوو لسيزو د ناوړه سياسي، اجتماعي او اقتصادي حالاتو په جريان کې هم په پښتو شعر يو داسې جريان راوټوکېده چې شاعرانو يې د نويوالي خواوو ته تمايل درلود او هڅه يې کوله چې خپل شعرونه د هنر او ښکلا په ګاڼه سمبال کړي . سمبوليزم ته مخه د دې پړاو د زياتره شعرونو ځانګړنه ده. د دې پړاو شاعران د سمبولونو په انتخاب د تصويرونو په جوړولو کې خپل استعدادونه ازمايي، تجربې کوي او ورځ تر بلې د تصويرونو او د سمبولونو په غوره کولو کې پياوړي کيږي، نوښت او تازه ګي د دې ډلې پر شعرونو وزرونه غوړول.

د دې ډلې سر لاري: ارواښاد اسحق ننګيال، عارف خزان، پير محمد کاروان، احمد تکل، کاوون توفاني، لطيف بهاند ، محمد اصف صميم او ځينې نور شاعران دي.

د دې ډلې شعري تجربې زموږ د ځوان نسل مخې ته پرتې وې او ډېرو ځوانو شاعرانو په خپلو شعرونو کې دغو نويو تجربو ته په پاملرنه د هنر خوا ته زياته توجه وکړه او اوس موږ په خپله فرهنګي حوزه کې په لسګونو داسې ځوان او تنکي ځوانان شاعران لرو چې غزل، نوي او ازاد شعرونه يې د شعريت په ښېګڼو پوره دي. له ولسي او ولسي ډوله شاعرانو پرته د نورو هغو په مجموعو او متفرقه شعرونو کې د شعرونو تله پر نظمونو درنه ده. تر کومه ځايه چې زما مطالعه ده په دې روان پېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې زموږ د ځوانو شاعرانو په اثارو کې تشې منظومې ډېرې لږ موندی کیږي او د دوی اثار د شعر او سني لوازم لري او دا بهير نور هم د پرمختيا پر لور روان دی.

زموږ ځوان شاعر محمد طاهر کانی، چې هم ښه هنرمند دی، هم ښه اواز لري. د سندرو په ویلو کې هم ښه استعداد لري. په اروپايي ادبياتو کې د مطالعې خاوند دی. روسي ژبه یې د کمال ترحده زده ده. له دې برسېره ژورناليستيک استعداد ورسره مل دی. په ماسکو کې د افغانانو خپرېدونکې د «کابل» جريده هم د ده په مسوليت خپريږي.

د دې ټولو کارونو تر څنګه ښاغلی کانی یو ذوقمن شاعر دی. د پښتو د معاصر دوران د سرلارو استادو شاعرانو لکه: اکاډميسين لايق، استاد شپون، عبدالباري جهاني او نورو د اثارو د مطالعې تر څنګه یې د ځوان نسل د مبتکرو او ښو شاعرانو د مجموعو او متفرقه شعرونو مطالعه هم کړې ده او د دغې مطالعې په مرسته یې خپل شعري ذوق ښه صيقل کړی دی. دی په خپلو ویناوو کې د شعريت غوښتنې پالي او د نوښت خواته هم هڅه کوي.

ما د ښاغلي کاني د شعرونو او نظمونو لومړنۍ مجموعه «تنکۍ پاڼې» وکتنه. دی زيار باسي چې حتی زموږ پر هېواد د روان ناورين ځينې نادودې په خپلو پاړکو کې په هنري ډول راونغاړي. په ځينو غزلو کې یې هم هنري خوځښت ليدل کيږي.

ما د دې مجموعې له ځينو غزلو او شعرونو او د ځينو هغو له بيتونو خاص خوند اخيستی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مثال په ډول د مجموعې د «زخمي کيږدۍ» او «اتڼ» په ټوټو کې شاعر د پښتنو د کليوالي او کوچياني ژوند دې دوو توکو ته د هېواد له دې او سنيو ناوړه پېښو سره په ارتباط کې په خپلو ويناوو کې ځای ورکړی دی. د دې دوو ټوټو ځينې ځانګړي بيتونه پياوړی شعريت لري. په ښو انځورونو پسولل شوي او تخيل يې هم ښه دی. د «زخمي کيږدۍ» نومي پاړکي دا لاندې بيتونه زما خوښ دي:

د تصور په صحرا وينم سوي سوي بوټي

دا کوچۍ مېنه مې غمجنو شنو لوګو اخيستې

يتيمه کړيکه مې تر غوږ د ماشومانو شوله

د کيږدۍ سيمه بوږنوونکو انګازو اخيستې

چيرته په لاره کې ځپلی د بريتورو وينم

د خيال سدرۍ يې له لونګۍ سره لمبو اخيستې

چاته به ګوري د کوچۍ پېغلې غمجنې سترګې

چې پېغله مينه يې اوس اوښکو ليونو اخيستې

د غم ګوليو زخمي کړې د کيږدۍ لاسونه

د ګودر غاړه ماتو شويو شنو منګو اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په پوه د ښاغلي کاڼي شعرونه د هنري تابه پر لور ګامونه اخلي. دی په دې هڅه کې دی چې د شعریت ټول اساسات خپل کړي او نوښت ته په خپلو شعرونو کې پرورښت ورکړي.

زه هیله لرم چې ښاغلی کاڼی تل د نوښت تلوسه ولري، ښکلي او نوي انځورونه جوړ کړي، او تل دې د عالي تخیل د نیلي پر وزرو سپور وي.

دا بله هیله له دغسې شاعر نه لکه کاڼي کېدای شي چې دی ځان له تقلید نه وژغوري، دا ځکه چې تقلید هنرمند د ابتذال خواته راکاږي. هنري استعداد او ذوق یې وده نه کوي او له تلاښه نه یې منع کوي.

د ښاغلي کاڼي د هنري استعداد د لا غځونې او د تقلید نه د ځوان پښتو شعر د ژغورلو په هیله.

په درناوي

زلمی هېوادمل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سریزې په ځای

کاڼي د کمرو ومه تا پورته کړم

سترګو پښتنو ته دې کجل شومه

بهاند

ډېر وخت کېږي چې زما مخې ته د ښاغلي محمد طاهر کاڼي د شعرونو ناچاپه نسخه پرته ده. هغه ماته ښاغلي شاعر راسپارلې ده چې پر هغې څه ولیکم. په رښتیا سره هغه مې څو څو ځلي ولوستله، کله وایم چې راځه څه پرې ولیکه او کله زړه راته وایي چې ترې تېر شه. مګر د ښاغلي کاڼي پرله پسې پوښتنو، چې څنګه شوه؟ اړ شوم چې څه د نورو شاعرانو کتابونه او څه خپل یادښتونه وګورم او دا لاندې څو کرښې د ده په دې څه پخو او څه ناپخو شعرونو ولیکم. ما غوره وګڼله خپله لیکنه د ده د دې شعري جونګ په دې شعر راپیل کړم:

اخلمه په زړه کې د موسکا تصویر

سترګو د نازونو د ادا تصویر

پریوته نظر مې په پېی مخو کې

اخلم یې له سترګو د مینا تصویر

ګورمه ایینې ته د نظر د یار

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري پکې زما د تمنا تصوير

کوم يو انځورګر باندې تصوير کړمه

ستا د سپينې غاړې او ملا تصوير

راشه پر سينه مې سينه کېږده لږ

جوړ به کړو د زړونو د درزا تصوير

نو کله چې يو څوک د زړونو درزا اورېدلی شي او هغو نه تصوير جوړوي، هغه څوک چې د ښکلو په سترګو کې د خپلې ورکې تمنا تصوير پيدا کولی شي، هغه څوک چې د ژوند په غم اباد کې فکرونه د ښکلي خيال په لور ياغي کوي، هغه څوک چې په دې غم اباد کې يوې موسکا نه د مينې کور جوړولی شي، هغه څوک چې د ستم اوږده لاسونه د هر چا له ګرېوانه لنډولی شي، هغه څوک چې د باغ له اوږو نه د سپينو واورو پر ځای سره ګلان رازرغونولی شي، هغه څوک چې وخت د تمباکو په شان د چلم يو کش او يو دود کوي چې د غم په زړه غم راشين کړي، او هغه څوک چې نورې ډېرې داسې له نوبت نه ډکې چارې کوي، لوستونکي د هغو په ښکلا حيرانوي، په تورو او کلمو کې د انساني روح د نازولو او پاللو لپاره نه انځورېدونکې شبېې راانځوروي او په نه تکرارېدونکي ډول هغه په کلمو کې رانغاړي، نو کولای شو هغه شاعر وګڼو. هغه مصور وګڼو او هغه انځورګر. نو زه هم ځان ته دا اجازه ورکوم، چې کاڼی صاحب په پښتو ننني ادبي بهير کې په ډېر ځنډ او ښکلا سره يوه نوې پيل کېدونکې څېره وګڼم او حتی ځينې غزلې او نوي شعرونه يې پاخه پاخه شعرونه، چې د يوه پوره شاعر طبيعي زېږنده ښکاري. تر دې نه برسېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ده ددې شعري جونګ په لوستلو لوستونکي کولی شي ځينې داسې ترکيبونه او نوي ژبني جوړښتونه پيدا کړلی شي چې پخپله د شاعر کانې وي: د غم په زړه کې د غم شنه کول، د زړونو د درزا تصوير، روڼ تنکي نظر باندې ويشتل، د موسکا کور، په عقل کې د اغزو کرل، د ستم اوربده لاسونه، د باغ په اوږو لاسونه، د باروتو د بلا خپټه، د تورو دېوالو غاښونه، د سکروټو لپه، په لمر د تورو شپو حلالول، د ځنګل ځنې، د شپېو حلالول او نور نور نوي ترکيبونه، چې د وخت نه تکرارېدونکې شېبې شاعر پکې مروړلې او ابدي کړې دي. ښه به دا وي چې دلته د شاعر هماغه غزله راغبرګه کړو چې د همدې يادو شويو ترکيبونو زياته برخه پکې لوستلی شو:

سا مو لوګی چې بند په بند تېروي

سينه سکروټو کې څه ژوند تېروي

زمونږ د تورو دېوالو غاښونه

دا سره اورونه په څه خوند تېروي

وخت د باروتو د بلا خپټې ته

ډ کې منګولې په ښه شخوند تېروي

خپله په سرو وينو کې غرق تر ستوني

بل ته ټول عمر دوی په پند تېروي

ډ برين زړونه، ډ بريښې سترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توري لوخړې په اېلبند تېروي

څه سرې خورې د وخت ټوکې شولې

ژوندي سرونه لکه قند تېروي

د کاڼي لکه هغه شان چې يې تخلص طبيعت ته نږدې دی، شاعري يې هم لکه کوچياني ژوند ، لکه دده د همژبو ژوند طبيعت ته نږدې، همگامه او په هره غزله، شعر او نظم کې يې وينو چې د کوچاني ژوند ننبې سر راپورته کوي، نو ځکه دده په شعر کې دغه لاندې توري او کلمات په تکرار سره ليدلی شو: غر، صحرا، باد، باران، وربځ، طبيعت، باغ، مليار، ونه، چنار، چمن، گل، اغزي، غوټۍ، څانگه، لونگ، مينه، وږمه، شبنم، لوگی، سيند، دره، لمر، ځنگل، للمه، سيلاب، کاروان، اس، کيږدۍ او نورې ډېرې داسې ژوند او طبيعت ته نږدې چې دا ټولې د هغه د ځانگړې ژوند انځور باسي. د ساري په توگه موږ کولی شو چې يوازې د خړ کلمه په بېلابېل ډول په لسگونو واره د ده په جونگ کې ولولو. ده دا کلمه په دې لاندې ډولونو سره استعمال کړې ده: خړ، خړه، خړې، د خړو خړو خلکو، خړو کورونو، خړه مانۍ، خړه زنده گي، خړې دښتې، خړې اوبه، د خړو غرونو، خړ مزل، خړې لارې، چې دغه خړوالی نه يوازې دده توان د يوې کلمې په بېلابېل ډول استعمال کې ښيي، بلکې دا دده د ژوند ، د ده د ماشومتوب، د ده د تنکي زلميتوب او د ده د سرنوشت بيان دی چې په ځانگړې توگه دده د ځوانۍ د تجربو نه وروسته په شعر کې تصوير پيدا کوي، انځوريږي او بيان مومي. نو دلته هغه خبره حقيقت پيدا کوي چې د شاعر توان په دې کې دی چې دی له هغو تورو نه، چې نورو ته ساده او تش توري برېښي سره له ټول ساده والي يوه نوې ښکلا يزه مانا پيدا کوي، هغو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی احساس، عاطفه او نه بیانېدونکې ښکلا وربښي. البته زموږ شاعر هم په دې برخه کې هڅې کړې دي:

کېوتی کاروان

په اوږده لاره کې په شپو واوښتو

په بې سحره شوګیرو واوښتو

موږه سپاره وو د شپېو پر اوږو

مو دې شوې ختمې په کلو واوښتو

په څه بې لارو مزلونو سر شو

ګلونه سوي، په اغزو واوښتو

للمو شپېو ته مو باران غوښتلو

خو په سیلاب د وینو سرو واوښتو

موږه د بخت پر اس وو زین تړلی

لکه چې اس نه وو په خرو واوښتو

موږ له کاروان سره په لاره لوټ شو

په لویه لاره کې په غلو واوښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي کاڼي په دې مجموعه کې د غزل په ښه شعرونه ډېر لیده کېږي او شاعر په دې ډول شعر کې ځینې ځینې ځایونه ښه لاس هم لري. دی په غزل کې غواړي پخه تجربه وکړي، خو داسې ښکاري چې د خیال وزرونه یې کله کله د غزل په اوچت اسمان کې کمزوري کېږي، خو بیا هم د ښکلا تر څوکو ځان رسولی شي. نظمونه یې ماته داسې ښکاري چې غواړي د پخېدو خواته ولاړ شي. په ازاد شعر کې کله کله بې ساری تخلیق کوي:

ناجوړه لار

زموږ د ستړیو ستړیو هیلو

ارمانونو لارې،

سپېره ټپونه سرې سینې پورې

کتار تړلي

زموږ د زړه د لویو غرونو

د غرور غېږه کې یې

د مایوسۍ چاړه ټومبلې نېغه

اوس زموږ ستړې هیلې

ګوره دعا کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمان ته گوري

گوندې چې خدای یې کړي دعا قبوله.

ځلوريزې یې په مجموعه کې ګوته په شمار دي، خو ښايسته.

په وزن، قافيې، ادبي صنايعو او د شعر په موسيقۍ یې دلته څه نه وايم خو دومره ويلی شم چې قافيوي عيبونه پکې لږ تر لږه په هره غزله کې لکه ستم زموږ په وطن کې سر راپورته کوي چې دا جلا بحث غواړي او جلا خبرې.

د خپلې ځوانۍ فصل کې د مينې کرښې وینم

یو بشپړ پسرلی مې له گلونو څخه ډک دی

د ستمگرو په ککره د کاڼي د لګېدو په هيله

لطيف بهاند -مسکو

د ۲۰۰۰ ز کال د اگست لومړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتابتون

د فکر لوی کتاب مې له رازونو څخه ډک دی

د ستړي ژوند له لويو کاروانونو څخه ډک دی

په هره يوه پاڼه يې تصوير دی د يادونو

د خړو خړو خلکو له مخونو څخه ډک دی

راغلې پکې ډېرې دي کيسې د حسرتونو

د سويو اسويلو له حسرتونو څخه ډک دی

د لويو اوږدو لارو يوه لويه منظره ده

کيږدۍ سره يو ځای خړو کورونو څخه ډک دی

د خپلې ځوانۍ فصل کې د مينې کرښې وينم

يو بشپړ پسرلی مې له ګلونو څخه ډک دی

د فکر د کتاب پاڼې چې اړوم پوهېږم

يو کور د تصور مې کتابونو څخه ډک دی

اوکراين-لووف

۱۹۸۷ز کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتې نغمې

ځې مې اسويلي په غمخانو پسې

بيا په غم ځپلو قدمو پسې

لار کې د غيرت چې خيرې شوې دي

ګرزي اوس په هغو ګرېوانو پسې

چيرته د زخمي ژوندون پر لار درومي

وينې څڅېدلې منزلو پسې

لاره کې مو پښې د منزل ماتې کړې

سترې مزلونه شوه سپېدو پسې

نن د نيمې شپې د رباب غږ نښته

ماتې نغمې نه ځي په پردو پسې

اوکراين-لووف

۱۹۸۷ز کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

خره ماڼۍ

زموږه په وطن کې چې د نورو حسابي ده

زموږ په غمگینۍ کې یې خوشاله خوشالي ده

زموږه د غیرت شمله باروتو توره کړې

اشنا په دې غیرت کې عجیبه غوندې ځواني ده

په ډاگه راته وایه، دا نو څه مانا لري اوس

چې ژوند مو سر تر پایه د پردیو قرباني ده

ماښام شي او سحر شي، ژوند هماغسې روان دی

په ښار او په کوڅه کې مو څه خړه زندگي ده

پښې لوڅې، ببرسري مو د غم پر لاره درومي

د کونډې زمانې مو له گرېوان سره یاري ده

زموږه خړو دښتو ته مجنونه راژوندی شه

نن دلته د لیلا خړه ماڼۍ کې تباهي ده

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال فبروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د حسن په محفل کې اداګانې نڅېدلې

ادا سره نازونه، موسکاګانې نڅېدلې

د ښکلو وې نڅاوې، د سرو سترګو سترګکونه

نشه کې د مستانو حیاګانې نڅېدلې

شپبه وه د رندانو او د ویر دنیا وه رنګه

په منځ کې د جامونو میناګانې نڅېدلې

اغېز د عاشقۍ نه وو، پر زړه مې غم راخور وو

زما د زړګي غم ته خنداګانې نڅېدلې

زه ورغلمه کاڼي ته ترې ومې کړه پوښتنه

په زړه کې یې تر اوسه سوداګانې نڅېدلې

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مین پسرلی

شین پسرلی دی په راتللو مین

زړګی زما دی په سرو ګلو مین

مینې وربخې طبیعت ته ژاړي

باران د غره په ښکلولو مین

ګل د غوټۍ په زړه کې رنګ ووروي

دی د شبنم په نازولو مین

ستوري د شپې له خوبه خوند اخلي

سحر د لمر په راختلو مین

د مازدیګر په طلایي نظر کې

زلمی چنار شو په شنو ولو مین

سیند د درو سینه کې ګوتې وهي

لکه ماشوم وي په رودلو مین

لکه شاباز د ربابي ګوتو کې

قلم زما شو په غزلو مین

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ز کال اپرېل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار ته

تا اېښې د عمر پر اوږو قدم

ځکه ږدې پر لاره په ورو ورو قدم

ستا د لاس لرګي زه بختور ګڼم

ستا سره په څنګ ږدې په کلو قدم

ستا د ځوانۍ وخت مې تل په یاد راځي

تل دې اېښوده پر لارو ښو قدم

ته چې بریتور او شمله داره وې

هر قدم دې وو د پښتنو قدم

تېره دې ځوانۍ شوه، اوس سپین ږیری شوې

نه ږدې ستا رباب اوس په نغمو قدم

ستا عمر دې ډېر وي، تل ژوندی اوسې

لاس کې ښکلوه دې د تسپو قدم

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ز کال مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوماري شپې

د زلمیتوب خوماري شپې ټولوم

له مستې مینې نه نشې ټولوم

شوې بې حسابه د دې ځای معشوقې

ټولې د زړه خواته نږدې ټولوم

گوره نظر چې یې په ما لگي تل

خود به یې سترگو نه پیالې ټولوم

ما د بیلتون کلي ته واچاوه اور

وصله له پښو دې زولنې ټولوم

سبا سحر ته ښه راغلاست وایمه

د رڼا کور نه شوگیرې ټولوم

شیخه پر تا دې بده ونه لگي

زه له پېۍ مخو نه بوسې ټولوم

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاغیتوب

موږه د ژوند د کلي ور ماتوو

په خپله مېنه کې ټټر ماتوو

د خپل شکېدلي، ځيري ځيري ګرېوان

تنۍ د اوښکو په نظر ماتوو

موږه د باغ د تږو تږو ونو

تنده د وينو په تبر ماتوو

پخپله پوه نه يو چې څه کوو موږ

تيږه په لاس کې او خپل سر ماتوو

موږه سرکښه د پېړۍ ليونيان

د وخت په خېټه کې خنجر ماتوو

اوکراين-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال اپرېل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نن دې بیا محبوبې د وختونو غېږه خلاصه کړه

ستا د حسن بڼ د بهارونو غېږه خلاصه کړه

ماتې دې شپې کړې په راتګ د انتظار زړه کې

تا چې زما د ځوانو امیدونو غېږه خلاصه کړه

جوړې دې غوټۍ کړې د ښایست د اننګو د باغ

نن دې هر قدم کې د ګلونو غېږه خلاصه کړه

پیغله مسته خوله دې رانږدې کړله چې کښناستې

شونډو کې موږ دواړو د رنګونو غېږه خلاصه کړه

ستا د شا تنۍ مې د خومار په ګوتو پرانیستې

سپینه دې د مستو هوسونو غېږه خلاصه کړه

لاس چې مې نن ستا د سرې سینې په خوله وښویید

کاڼي ته دې بیا د پالنګونو غېږه خلاصه کړه

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال اپریل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات جام

د وخت د تورو وربځو دې مجال ته ګوته نیسم

چې کاڼي وورويي په بل دې سوال ته ګوته نیسم

یو څو سپیره ډاګونه یې په موږ نه دي لورولي

راغلی دی اوس وخت ځکه دې حال ته ګوته نیسم

په مخ کې د هر چا چې مداري غوندې څرخیږي

اخر به شي رسوا چې زه دې فال ته ګوته نیسم

د خرو اوبو ګوټ چې په مات جام کې راته نیسي

دا ځکه هم ساقي او هم کلال ته ګوته نیسم

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال اپریل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پولادي سينه

پر دې سينه باندې انځور دي د هر يون گامونه

د سكندر او د چنگېز د هر شبخون گامونه

كور د زمريانو كې گيدړ ته څه حاجت نشته دی

لاره كې وينم نابلده ناميمون گامونه

چې د تنكيو هيلو زړونه يې ذرې ذرې كړه

اخر به مات شي نيمه لار كې د جنون گامونه

دا ليونی د زمانې طبيب ته وروله لږ

په هر قدم كې ورانوي چې د روغتون گامونه

د تور لحد لاره به ونيسي، تورمخی به شي

زموږ په كور كې ماتوي چې د ژوندون گامونه

چې مې وطن كې بريتور او شمله ور اوسيږي

چليدی نه شي د نااهلو د قانون گامونه

اوكراين-لووف

د ۱۹۸۸ ز كال مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوځې

پته ده ورکه د اختر د کوڅو

بېګانه ښکارو په نظر د کوڅو

د سرو نکریزو چېرته پته نشته

یوازې وینو سور ځیګر د کوڅو

خوښي زموږ له کوره کډه وکړه

دروازې خلاصې سراسر د کوڅو

دلته بریتونه په سرو وینو رنګ دي

نن ټپي شوی شمله ور د کوڅو

پر سپینه ورځ یې زموږ کش کړه ماشه

څومره سپین سترګی شو خطر د کوڅو

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټګمار

وران مو د وطن کلی او ښار ګنه

جوړ راته راغلی یو ټګمار ګنه

زما د کور لمبو ته چې پکی وهي

دا واړه لاسونه د اغیار ګنه

خېټه يې زما پر اوږ اېښې ده

توره اشتها د سره ښامار ګنه

چا ورسره خوله د جوال ونيوه؟

زما د هيلو غله سره يې يار ګنه

زما د کلي زړه کې چې چړې وهي

دا د دې خوني شوروي کار ګنه

اوکراين-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې

څنګه ژړ راغی بې وخت زمان د اوښکو

چیرته ولټوو موږ درمان د اوښکو

د انسان د ژوند فضا شوه تکه توره

شو راښکته ناڅاپي باران د اوښکو

چې پر زړونو به نغمې د پسرلي وې

اوس يې ځای ونیو ظالم خزان د اوښکو

په هر ځای کې کوکې جګې شوې له غمه

په وحشت کې دی ولس حیران د اوښکو

لور تر لوره د جګړو اورونه بل شوه

شو په سترګو کې مشکل ګوزران د اوښکو

د یتیم په برخه نه شو نور څه پاتې

په نمجنه لاره شو روان د اوښکو

خونړۍ شوله د ژوند حسرتي سیمه

پکې درومي تل مدام کاروان د اوښکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما که خیري خپل ګرېوان له ډېره غمه

شو مې اوښکو ته خالي میدان د اوښکو

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال ډیسمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

واوره زما د امیدو غزله

د زړه د زنګ د ورکېدو غزله

پکې رنګین غوندې اهونه شته دي

هم د رنګینو اسویلو غزله

چې لکه ناوې ښکلې کړې مې ده

د ښکلو سترګو ، اننګو غزله

چې پلوشې پکې د حسن برېښي

د تورو زلفو د وربېمو غزله

پکې غربیږي بت پرسته مینه

د ځوانې مینې د وختو غزله

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۸ ز کال ډیسمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې هر نظر دې له لمبو جوړوې

سینه کې اور مې د اسرو جوړوې

څه ساحري دې په موسکا کې پټه

چې پسرلی پر اننګو جوړې

چاته بانه چاته چړې د زړونو

عجب نوښت دې پر لېمو جوړوې

کاڼي ته ورکړه د خپل حسن کتاب

پکې غزلې د پښتو جوړوي

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۹ ز کال مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلاربه عقیده

زموږ د کور په منځ کې یوه شپه وه لنګېده

پردې غوندې بې وخته مېلمنه وه لنګېده

زموږ د حالت سترګې وې بې ځایه غولېدلې

تګماره د بل کلي نه جوپه وه لنګېده

یو چا ورته بې ځایه، بې موجبه خوشالي کړه

په اصل کې د خلکو اند ښېنه وه لنګېده

یو څو د پردي عقل لیوني ورنه پیدا شول

د شپږو میاشتو بلاربه عقیده وه لنګېده

زموږه د ختیځ د ګړۍ بند نه وو شکېدلی

بې وخته د شمال یوه بانه وه لنګېده

د ژوند په برخلیک یې تل د بل چړچې کولې

خونخواره چې راغلې یوه موده وه لنګېده

د ظلم او ستم یوه بلا وه امیدواره

په خوا کې د هر چا چې به پرته وه لنګېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل

د ۱۹۸۹ز کال اګسټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرور سباوون

پر ورکه لار زموږ سحر تللی دی

ښکاري له موږه مرور تللی دی

د خړو غرونو ، خړ مزل وهي نن

ستړی ستومانه پر سفر تللی دی

د پلوشو د امیدو له کوره

د ارمانو پر لاره لمر تللی دی

د تورو شپو وربانديې کاڼي ووري

له توره بخته مقرر تللی دی

ژاړي د پرخو د ښکلا معشوقه

چې له ګلپاڼو بې خبر تللی دی

زموږ د کلي سپین سحر سباوون

توري بلا که په نظر تللی دی

کابل

د ۱۹۸۹ ز کال اګسټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتڼ

راته کړې مې يو دوست يوه کيسه وه

ډېره ښکلې، په زړه پورې او خوږه وه

کټواز کې يوه ورځ د چا واده وو

جوش خروش د اتڼچيانو پکې ښه وو

ټوله ورځ يې په اتڼ وه ستړي نه شول

لا يې مسته شوله مينه پکې سره شول

تر ماښامه يې وهل دوه درې ډولونه

هم ډولچيانو له مستۍ وهل ټوپونه

شپه تياره شوه، نور نو چا څه نه ليدلو

پر هر لوري چې به چا کله کتلو

نو يو کس د اتڼچيانو له جملې نه

لرې جلا شو د اتڼ لويې حلقې نه

او ورولوېده کاريز ته نابېره

د اتڼ له شوقه مست وو له سحره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې پوه شو چې پښه يې شوله ماته

غړېږي وکړ، مخ يې وا ړولو شاته

چې اتڼ ونه دروئ، زه روغ رمټ يم

ژوبل نه يم چې لويدلی زه په خټ يم

خو اتڼ ته ادامه ورکړئ يارانو

پر ما زړه مه خوږوئ اې عزيزانو

***

څومره ښکلې د اتڼ لړو سندرې

په زړه پورې هم خوږې لکه شکرې

په اتڼ چې به ځوانان سره حلقه شول

په ورو ورو به د اواز په زمزمه شول

بيا بې جگې کړلې غاړې په بدلو

قدم شاته، قدم مخکې به يې وهلو

د ډولچيانو به په خپل منځ کې سيالي وه

يو د بل ترمنځ به جوړه څه مستي وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتڼچیان به په مستۍ شول په اتڼ کې

خاورې دوړې به شوې پورته په اتڼ کې

پاس د بام پر سر به پیغلو تماشا کړه

یو د بل سره بې پټه مشغولا کړه

غوښو ، وریجو نه به ډک وو لوی دیگونه

د ښوروااوو خوندور وو بړاسونه

په کلا کې به کړل پیغلو اتڼونه

یو تر بل به ښکلې وې لکه گلونه

څوک به شپه کې پر اسو باندې سپاره وو

څوک به پلي د واده په لور په تله وو

د توپکو به ډزونه شوه هوا کې

د خوښۍ نغمه به پورته شوه فضا کې

یا به چا خپل زوی ته کړې ښه کوزده وه

یا به زوکړه د پښتون د کور نغمه وه

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ تاریخ د غزاګانو تل شاهد وو

چې ولس مو د پردو وړاندې واحد وو

چې یرغل به په موږ پیل شو د پردیو

نو خبر به شو ولس په دې غدیو

بیا به ډول او نغاره د غزا پیل وو

د پردیو به د تیښتې یو لوی سیل وو

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۹ ز کال سیپټمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراینی پېغلې ته

چیرته روانه یې د ناز ښاپیرۍ

په څه نغمه کې یې د ساز ښاپیرۍ

د اوکراین د شنو باغو کوترې

وهي غومبر د چا پر زړو کوترې

بیا دې له چا سره وعده ایښې ده؟

د چا پر زړه دې غلبله ایښې ده؟

دا بختور نصیب د چا دی ښکلې؟

چې لیونی ستا د وفا دی ښکلې

بیا به یې غېږ شي پر تا ډکه نجلۍ

لاس به یې تا کړې غېږ کې کلکه نجلۍ

بیا به دې شونډو نه بوسې اخلي

ستا له دوه سترګو به نشې اخلي

له سپینې خولې نه به دې غږ نه وزي

مستې سینې نه به دې څوږ نه وزي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به شپې د ځوانۍ مستې کړې لږ

بیا به نشې د ځوانۍ مستې کړې لږ

ته به د مینې جال کې بنده ښکارې

ښکلې به مینه کې څو چنده ښکارې

سترګې به پټې کړې په مینه مینه

امیل به ړنګ وي ستا پر سپینه سینه

بیا به د ونو لاندې سره غونچه شې

د بڼ په منځ کې به مېله مېله شې

ستا په موسکا به څه ښکلا سپره وي

ستا خوشبویي به په هوا سپره وي

ته چې د پېغلو منځ کې میره ښکارې

د چا په زړه کې ته اسیره ښکارې؟

ستا به د مینې پر سبا وي نظر

د لمر د وړانګو به پر تا وي نظر

په رنګینیو کې به نور جوړوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم انځورگر ته به انځور جوړوي

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۹ز کال سیپټمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه خندا

زموږ مالت کې شوله ورکه خندا

ښنگه یو ځل شوه بې درکه خندا

موږه موسکا غوښته له لویه ربه

په مخه راغله د غم کلکه خندا

ږلۍ د اوښکو پرې برې وموندہ

ولوېده خاورو کې پر ځمکه خندا

زموږ د ښکلو ښکلو پیغلو په خوله

وینو کې سره شوله نازکه خندا

نه یې توبه نه یې ثواب قبول شو

پردي اختر مو کړله سپکه خندا

زموږ پر وطن یې سرې لمبې بلې کړې

شوله ایره په اور کې ځکه خندا

د ټانک په زور دې ملکې ونه شوه

اوس دې په کور کوه ملکه خندا

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراین-لووف

د ۱۹۸۹ز کال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشال مېنه

وطن زموږه د اقبال مېنه ده

د مستقبل او هم د حال مېنه ده

ماتې ختيځ او لويديځ دواړه يو دي

که د جنوب که د شمال مېنه ده

زه يې د سيند لاسونه زړه ته راوړم

د غرونو سر مې د جمال مېنه ده

که کندهار او که کندوز دی که خوست

جلال اباد مې د جلال مېنه ده

که پکتيکا ده، که مزار که هرات

زما د هر يو هېوادوال مېنه ده

زما دوه سترګې دي پغمان او کابل

که د رحمان که د خوشال مېنه ده

کابل-خوشال مېنه

د ۱۹۹۱ ز کال فبروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساقي ته

مست مې کړه ساقي چې ليونی شمه

دې خپلې ځوانۍ نه سپېلنی شمه

څه وکړم وختونه د نشې دي نن

لړ به زه بېخوده صحرانی شمه

څه بې کړم دنيا کې چې هر څه دي ډېر

کله شته خندا چې زه موسکی شمه

اوس مې ستا د خوم پته پيدا کړله

ډک مې کړه جامونه درلوگی شمه

کابل-خوشال مېنه

د ۱۹۹۱ ز کال فبروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شوخو سترګو په خومار مې وله

د خوماري نظر په کار مې وله

چې په ښکلا دې تول موسم غوړېږي

حسن ته وايه په بهار مې وله

چې مخامخ شې راته مه مې پوښته

سم بې پروا او بې اختيار مې وله

د ناز توپک چې دې ويشتل زده کړي

جوړه ښکاري شه لکه ښکار مې وله

سترګو ته څه وايې د مخ ائينه کې

ائينه دې زه يم هر سهار مې وله

راشه زما په غېږ کې سره لمبه شه

د سورکو شونډو په انګار مې وله

اوکراين-لووف

د ۱۹۹۱ز کال مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شبنمي الهام

مینې نظر د پسرلي راکوه

ځواني ده لږه خوشالي راکوه

زلمی قسمت مې په غمونو سر شو

ته راته خانده او مستي راکوه

چیرته مې بوزه د چمن پر لاره

تازه وختونه گلابي راکوه

د زړه مارغه مې پکې والوته نن

شور د بلبلو شاهیني راکوه

وایم سندرې تل د باغ پیغلې ته

باغوانه زوم دې یم ښادي راکوه

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۱ ز کال می

(c) ketabton.com: The Digital Library

زخمي کيږدۍ

د خيال کيږدۍ مې څه نامردو توپانو اخيستې

چې لوړو غرو د چا له لاسه پر اوږو اخيستې

په خړو لارو او درو کې زخمي اوښ لټوم

د وطن دښتې مې نن ورکو کاروانو اخيستې

د تصور پر صحرا وينم سوي سوي بوټي

دا کوچۍ مېنه مې غمجنو شنو لوګو اخيستې

يتيمه کړيکه مې تر غوږ د ماشومانو شوله

د کيږدۍ سيمه بوږنوونکو انګازو اخيستې

چيرته په لاره کې څپلۍ د بريتورو وينم

د خيال سدرۍ يې له لونګۍ سره لمبو اخيستې

چيرته به پروت وي د کيږديو باغروره خاوند

مسته رمه يې چې د جنګ تورو ماينو اخيستې

ښکلې شپيلۍ يې د هنر شونډو ته تږې ښکاري

د ژوند نغمه يې څه دردمنو فريادو اخيستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاته به گوري د کوچۍ پيغلې غمجنې سترګې

چې پيغله مينه يې اوس اوښکو ليونو اخيستې

د غم ګوليو زخمي کړي د کيږدۍ لاسونه

د ګودر غاړه ماتو شويو شنو منګو اخيستې

اوکراين-لووف

د ۱۹۹۱ ز کال اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکلې ستا مینه مېله راسره درومي

ورته گوره ځنگه ښه راسره درومي

لکه سیوری تل پر ځنگ راسره گرځه

په وجود مې سره لمبه راسره درومي

چې پر شونډو دې زما خومار ویده شو

ساقي څه چې میکده راسره درومي

زه شهباز یم ستا د زلفو د تارونو

د نغمو دې ترانه راسره درومي

پیغلتوب دې رانږدې کړه چې لږ پوه شم

د ځوانۍ مسته نشه راسره درومي

زه به ځان گڼم حاجي ستا په الفت کې

چې دا ستا د مخ کعبه راسره درومي

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۱ز کال اگست

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پرخه د صحرا پر سینه پرېوته

سترګه د سبا پر سینه پرېوته

راغله تازه ګي له خوشبویي سره

مسته د هوا پر سینه پرېوته

زما د سترګو اوښکې دي ګلپاڼو کې

نن مې څه غوغا پر سینه پرېوته

شونډې مې د یار د ګلو پاڼې دي

نن چې یې موسکا پر سینه پرېوته

نم په اننګو کې له سورخي سره

مینه د ښکلا پر سینه پرېوته

سترګې دې پیالې د سرو شرابو دي

تنده د مینا پر سینه پرېوته

ستا د نظر اور کې مې ستي سینه

ښه شوله چې ستا پر سینه پرېوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۱ز کال اگست

(c) ketabton.com: The Digital Library

بربنډ انځور

پرته پر یوه اړخ یوه نجلۍ وه په انځور کې

له پښو نه ټوله لوڅه تر غړۍ وه په انځور کې

سینې یې په یو رنګ لکه غبرګونې پیغلې خوینديې

د سترګو تماشا یې ګرځندۍ وه په انځور کې

یو لاس یې پر ورانه بل یې تر سر لاندې نیولی

پرته په پاسته کټ په بې غمۍ وه په انځور کې

د لمر د طلایي وړانګو نظر ورته نږدې وو

پردې په یوه خوا ، خلاصه کړکۍ وه په انځور کې

په حسن برابره وه سمبال، وه غونډه منډه

ترې لاندې ښایسته غوندۍ شړۍ وه په انځور کې

د تېرو زمانو ښایسته میز یې وو تر څنګه

له پاسه پرې ولاړه ګلدانۍ وه په انځور کې

نقاش د زمانې ته څه په مینه موسکېدله

عجبه ښایسته یوه ښاپیرۍ وه په انځور کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۱ز کال سیپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اروپا ماشوم ته

ستا هوسونه درد و غم نه لري

ژوند دې اختر لري، ماتم نه لري

ته د نيکمرغه ژوند په غېږ کې اوسې

وطن دې زور، ظلم و ستم نه لري

ته د موسکا په کور کې ژوند کوې تل

اوښکې دې سترګو ته قدم نه لري

سره دې غمبوري، سپين دې مخ وينمه

ګرېوان دې وچ د اوښکو نم نه لري

زموږ ماشوم دی له هر څه بې برخې

غم لري ډېر، کور کې غنم نه لري

پلار يې ټانکونو دی ويشتلی چيرته

مور يې د زړه زخم ته دم نه لري

زموږ له ماشومه خو ته نه يې خبر

د ژوند ټپونه يې ملهم نه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۱ ز کال سیپټمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

یو ځلي مخ ته ائینه ونیسه

پکې د زلفو سلسله ونیسه

پر ښکلي مخ زلفې خورې ورې که

د حسن ورځو ته دې شپه ونیسه

د تورو سترګو شهیدان دې ډېر دي

لږ خو پر خوله باندې توبه ونیسه

زما دې سوې لیونۍ سینې ته

راځه یو ځل مسته سینه ونیسه

چې دې په غېږه کې نشه پر بوته

شونډې یې کاږه اهسته ونیسه

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۱ ز کال سیپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلون

دا کوچنی یار مې څه ښه ساز غږوي

د هر موسم د زړه اواز غږوي

کله وږمې د پسرلي غږوي

کله د مینې یو نیاز غږوي

کله د واورو غرونه وتخنوي

کله رنگین غوندې انداز غږوي

په هر یو تار کې یې نغمې دي پټې

د زړه په کور کې مې یو راز غږوي

کله را یادې کړي نغمې د شپېلۍ

د زړه رباب مې په شهباز غږوي

کله ژړیږي د یو چا په ماتم

کله خوښۍ ته یو اغاز غږوي

کله شاعر، کله شي پېغله مینه

په نرمو شونډو کې یو ناز غږوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۱ز کال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ موسم

د مني اراده ده چې ځنګلونه لوڅوي
ښاخونه د ګلونو او باغونه لوڅوي
ها بله ورځ بهار ورته ګنډلې شنې جامې وې
خو نن د ښکليو ونو مړوندونه لوڅوي
چنار وو که شاتوت، د ټولو شنې پګړۍ پر سر وې
د زېړې لونګۍ يار يې اوس سرونه لوڅوي
د وخت نوي حالات يې اوس سړو شپو ته راباسي
موسم په خپلو لاسو ځمکه غرونه لوڅوي
دې ژوند کې پر هر چا باندې سړې تودې تېرېږي
قانون د طبيعت څه پټ رازونه لوڅوي

اوکرين-لووف

د ۱۹۹۱ ز کال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ليلا په سپينه خوله کې دې نشې راوينبوم

زما د زړه ساقي ته ميکدې راوينبوم

چې ستا د ثوابي زلفو تسپې په لاس کې واخلم

زاهد شمه په زړه کې مې کعبې راوينبوم

زلمي زلمي اهونه مې ستا حسن ته راوړي

د شونډو په ديره کې دې بوسې راوينبوم

د مينې حماسه ده سرې سينې پکې جنگيږي

پالنگ د محبت کې دې خولې راوينبوم

د مينې شوگيرونه دې د کاڼي په قسمت شو

د عمر ورځې څه چې ټولې شپې راوينبوم

اوکراين-لووف

د ۱۹۹۱ ز کال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جام کور

ساقي دې راته ګوري موږ جامونه جنګوو

خومار کې د ځوانۍ يو څه وختونه جنګوو

د ژوند په غم اباد کې مو فکرونه ياغي شوي

يو وار خو به له خوم سره سرونه جنګوو

ملا دې په خلوت کې په نفلونو چاره وکړي

دا موږ بې د ګنا په نوم خومونه جنګوو

باغوان چې د انګور لو يه تحفه ده رالېږلې

دا ځکه يې له تاکه سره زړونه جنګوو

ازل مو په قسمت کې د ژوندون غمونه نغښتي

مو سکا نه ترهيدلي قسمتونه جنګوو

قاضي د زمانې رانه نور څه ضمانت غواړي

مستۍ او په خومار کې خپل يادونه جنګوو

اوکراين-لووف

د ۱۹۹۱ز کال نوامبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکېدلې څپلۍ

څو به ګنډو خپلې شکېدلې څپلۍ

د ژوند په لار کې سولېدلې څپلۍ

موږ د منزل پر زړه لاره د رومو

پر سر مو تل خپلې نیولې څپلۍ

خلک هوښیار دي، اتفاق لري تل

موږه له خپلو نه ایستلې څپلۍ

موږه په عقل کې اغزي کرلي

له خپلو پښو مو غورځولې څپلۍ

ولې شمله دومره راټیټه شوله

چې په لمن مو دي موښلې څپلۍ

نورو ته لنډه موږ ته لري شوه لار

دې قافلې مو تل خوړلې څپلۍ

اشنا سبا به د رڼا کور ته ځو

یو ځل پښو کړه نازولې څپلۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۱ زکال نوامبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورين لاسونه

واورې د باغ پر اوږو ابښي دي ساړه لاسونه

په تشو څانگو کې لوبدلي دي سپاره لاسونه

د واورې سپين څادر پر سر په درانه خوب ويده دي

کنگل رانغښتي دي رانه، درانه درانه لاسونه

وخت د موسم په سپينه خوله سپينې خبرې کوي

ونو تر زنې ورته ابښي دي کاږه لاسونه

شمال د څانگو په رگو کې څه نغمې غږوي

د ژوند رباب ته ښوروي خواره واره لاسونه

بيا به سپرلى شي او د باغ غوټۍ به پېغله شي بيا

له ښکلې ملا نه به يې تاو کمه د زړه لاسونه

اوکراين-لووف

د ۱۹۹۱ زکال نوامبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ساړه ساړه بادونه به چليږي لا ترڅو

د بهار تنکي ګلونه به رژيږي لا تر څو

د تودو لمرو په هيله، تاندې لښتې د دې بڼ

دا له يخه چمنونه به وچيږي لا تر څو

د يوه ارمان لپاره، د سبا سحر په تمه

دا زموږه شوګيرونه به اوږديږي لا تر څو

نه اسمان شو په کراره، او نه ځمکه په ارام

دا د کاڼو بارانونه به وريږي لا تر څو

د ستم اوږده لاسونه د هر چا ګريوان ته رسي

دلته خيري ګريوانونه به خيريږي لا تر څو

د اسمان زړه غريو نيولی، تندرونه راګوزار دي

د سرو وينو سيلابونه به بهيږي لا تر څو

اوکراين-لووف

د ۱۹۹۱ ز کال ډيسمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ږدمه پرهرونه د ستم په زړه

شنه به کړم غمونه ټول د غم په زړه

وخت که تمباکو په شاني دود کړلو

کاږي به يې وار کړم د چلم په زړه

سر مو د قسمت خوله کې نيولی دی

خط خو دی کش شوی د غنم په زړه

لاره د ژوندن دار ته راکاږي تل

مېخ يې ټک وهلی د قدم په زړه

څوک چې دي د سرو وينو په جام مين

لاس يې تل نيولی د ماتم په زړه

وګوره، د ژوند ښکلا ته وګوره

وشينده ګلونه د عالم په زړه

اوکراين-لووف

د ۱۹۹۱ ز کال ډيسمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تصویر

اخلمه په زړه کې د موسکا تصویر

سترگو، د نازونو او ادا تصویر

پربوته نظر مې په پیء مخو کې

اخلم یې له سترگو د مینا تصویر

گورمه ائینې ته د نظر د یار

ښکاري پکې زما د تمنا تصویر

کوم یو انځورگر باندې تصویر کړمه

ستا د سپینې غاړې او ملا تصویر

راشه پر سینه مې سینه کېږده لږ

جوړ به کړو د زړونو د درزا تصویر

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۲ ز کال جنوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکلیه څه موده راسره تېره کړه

ځې به، یوه شېبه راسره تېره کړه

غم او وصل دوړاه په یوه شپه کې

راشه دا جوړه راسره تېره کړه

را به شي سبا بیا په سبا پسې

نن شپه په سینه راسره تېره کړه

څه مې په راڼه تنکي نظر ولي

دا د وصل شپه راسره تېره کړه

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۲ ز کال جنوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره زرغونه

بیا راوریږي څه تازه د بهارونو باران

ځمکې پر سر دي بیا نڅیږي د ځنګلونو باران

دا ویده پېغله خو نن بیا لکه چې وینښه شوله

چې یې مین پرې اوروي د سرو ګلونو باران

اسمانه بیا دې ملا تړلې ده په سره زرغونه

پر خپله ناوې غوړوې د شنو شالونو باران

بیا د سحر له سترګو پاڅېده وینښ شوی نظر

پر زړه د ګلو اوروي د شبنمونو باران

بیا به د لمر زرینې شونډې ښکلوي ګلونه

زړه به مې ورو ورو تخنوي د امیدونو باران

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۲ ز کال اپرېل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمرګلی

څه ښکلی تخم يې د ځمکې پر ځيګر کرلی

لمره، خو تاته يې يو ګل دی د نظر کرلی

څو مره مين دی دا د وړانګو د ښکلا خريدار

چې له بېلتونه يې تور داغ د زړه پر سر کرلی

دا خو به زور د محبت وي چې کړېږي پسې

زړه څېره کې چې يې رنګ د ماذديګر کرلی

چې له سحره تر ماښامه يې ديدن کوي تل

ژوند يې تر پايه په رګو کې څه اثر کرلی

هيڅ يې د مينې سجده سپوږمۍ ته ونه کړله

لمرګلي زړه باندې تصوير د ښکلي لمر کرلی

اوکراين-لووف

د ۱۹۹۲ ز کال جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېوتی کاروان

په اوږده لاره کې په شپو واوښتو

په بې سحره شوګیرو واوښتو

موږه سپاره وو د شپېو پر اوږو

مودې شوې ختمې په کلو واوښتو

په څه بې لاره منزلونو سر شو

ګلونه سوي په اغزو واوښتو

للمو شپېو ته مو باران غوښتلو

خو په سیلاب د وینو سرو واوښتو

موږه د بخت پر اس وو زین تړلی

لکه چې اس نه وو په خرو واوښتو

موږ له کاروان سره پر لاره لوټ شو

په لویه لاره کې په غلو واوښتو

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۲ز کال جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرونه

سرونه نه دي پرې کوي چې د عزت سرونه

د وینو تږي وي همېش د جهالت سرونه

لاره مو نه ده غځېدلې د سحر په لوري

په اوږو بار دي د نااهلو د غفلت سرونه

دا سې کوپړۍ خو په ځنګله کې هم بې شماره وینم

د انسانانو منځ کې جګ دي د وحشت سرونه

کاشکي دغه ماغزه خو خدای پرې لورولي نه وای

په هر قدم کې دي ولاړ د جنایت سرونه

یا خو مې سترګې شه ړندې چې چیرته نه وینمه

چې سرو لمبو ته غورځوي د انسانیت سرونه

وږی ښامار د زمانې لکه چې نه مړیږي

چې هره ورځ خولې ته راکاږي په نوبت سرونه

زخمي وطن خو دې لړ.ما په دې خبره کړي پوه

چیرته ورک شوي د وختونو د غیرت سرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۲ز کال اګسټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څنګ کې د لیلا یم په چمن ولاړ

زړه مې دی د زلفو په خوتن ولاړ

نه دي تخنوم چناره سپین بدن

لاس مې د لیلا په سپین بدن ولاړ

ستا غوټۍ مې خوښې دي ماليار ه خو

اوس یم د پۍ مخې په دیدن ولاړ

ځه چې په صحرا کې مېله جوړه کړو

دلته خو ماليار دی قهرجن ولاړ

کله چې دا ستا له غېږې پا څېږم

ژر شمه په فکر د وطن ولاړ

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۲ز کال اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنده

ما یې په وصال کې د کلونو تنده ماته کړه

غیږه کې یې ما نن د عمرونو تنده ماته کړه

چا یې ځواني خاورې کړه دیدن پسې پوهیږمه

ما یې په ځوانۍ د جنتونو تنده ماته کړه

چا یې بېلتانه کې د ځیګر د وینو جام که مات

ما یې پر پالنګ د وصالونو تنده ماته کړه

څوک یې د بوسې په تمه لیکي د غزل کتاب

ما یې د سرو شونډو په خوندونو تنده ماته کړه

څوک یې د ګلونو په سرو پاڼو کې ښایستویني

ما یې د سپین مخ په ښایستونو تنده ماته کړه

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۳ز کال اپریل

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځورګره ځمکه

د پسرلي ناوې راوړې څه وربښمینې غوټۍ

چې د صحرا غاړه کې زانګي لونګینې غوټۍ

دلته چمن، دلته باغونه او سیندونه ناځي

دلته وربمې دي نڅوي د ناز حسینې غوټۍ

پیغلوټو څانګو په شنو زلفو کې ټومبلي دي نن

په تنکو ګوټو راته ښيي سرې او سپینې غوټۍ

دا نزاکت د پسرلي دی چې پر زړه مې لګي

د هوس سترګو ته مې نیسي نازنیني غوټۍ

دا انځورګره ځمکه څه ماهر لاسونه لري

په خړو ګوټو جوړوي راته رنګینې غوټۍ

اوکراین-لووف

د ۱۹۹۳ ز کال مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سکروټې

ساه مو لوګی چې بند په بند تېروي

سینه سکروټو کې څه ژوند تېروي

زموږ د تورو د پوالو غاښونه

دا سره اورونه په څه خوند تېروي

وخت د باروتو د بلا خېټې ته

ډ کې منګولې په ښه شخوند تېروي

خپله په سرو وینو کې عرق تر ستوني

بل ته ټول عمر دوی په پند تېروي

ډ برین زړونه، ډ برینې سترګې

تورې لوخړې په اېلبند تېروي

څه سرې خورې د وخت ټوکې شولې

ژوندي سرونه لکه قند تېروي

روسیه- مسکو

د ۱۹۹۵ ز کال سیپټمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوب کیسه

بیگا مې ولیده زمری په خوب کې

لویه تنه، ببر مغزی په خوب کې

پلار مې یې غاړه کې ځنځیر تړلی

لکه یو چا چې وي اسیر تړلی

کله یې ځان سره چکر ته بوزي

کله یې د کلي ماذدیگر ته بوزي

ده ته تابع خو موږ ډاربږو ترینه

په هر نظر کې ډېر لړزیږو ترینه

پلار راته وایي، بچو مه ویریږئ

زما له یاره تاسو څه ویریږئ ؟

داسې ښکاریږي چې یې یار وي مین

شخو بریتو باندې د پلار وي مین

په یوه کوټه کې هره شپه خوب کوي

زما له پلار سره جوړه خوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشنا دا خوب راته تعبیر غونډې کړه

په پښتو ژبه یې تفسیر غونډې کړه

روسیه- مسکو

د ۱۹۹۲ز کال جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شبنم نه دې د غاړې مرغلره جوړوم

ښکلا ته دې امېل له سپین سحره جوړوم

گلونه د نړۍ دې ښکلې ستا له سره جار شي

تالونه دې په زلفو کې دلبره جوړوم

بوسه د اننگو دې په ثواب کې راته راکړه

شربت د سپینې خولې دې له کوثره جوړوم

نظر دې لکه اس زما په زړه وزلوبه کاندې

میدان ورته د منډو له ځیگره جوړوم

هنر دې په ښکلا کې راته څومره ښه ساتلی

جانانه له ښایست نه دې سندره جوړوم

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۲ ز کال اگست

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاونډيان

ښکلي تي لرونکي او مرغان شته طبیعت کې

ځنګ کې ورسره خزنده ګان شته طبیعت کې

پورته په هوا کې، لاندې ځمکه، سمندر کې

زانه هم غرڅه، پیل او کبان شته طبیعت کې

ښکلي شنه باغونه د توتیانو په غږ مست دي

ډک دي چمنونه، بلبلان شته طبیعت کې

دښتې د شاهین د افریقا که د اسیا دي

غرونو کې نامتو يې هم بازان شته طبیعت کې

وړاندې په ځنګله کې د زمریانو غږمبهار دی

بل خوا ته ګیدړې او سویان شته طبیعت کې

پاس د سایبیریا سختو سړو کې یږې ګرزي

هلته هندوستان کې بیزوګان شته طبیعت کې

زهر يې انسان علاجوي او هم يې وژني

دغسې عجیب غوندې ماران شته طبیعت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل خواته د شاتو مچۍ زبېښي سره گلونه

ډک يې مېلمه پاله گبينان شته طبيعت کې

سترې يې له کاروانه مو اسونه او کچر دي

داسې دورمنزله لا اوښان شته طبيعت کې

غوښې که هگۍ دي، که پوستکې يا وړۍ دي

وړۍ ورته موږ غوندې انسان شته طبيعت کې

فکر ورته وکړه، موږه ټول يو د دې کلي

څنگ کې راسره همسايه گان شته طبيعت کې

روسيه-مسکو

د ۱۹۹۲ ز کال سيپټمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستان

د مینې یاد کې دې لیکم د څو سلګیو داستان

د زړه قلم ته ورکوم د رنګینیو داستان

دوه اتلان دې دي د سترګو چې حملې کوي تل

خو په ادب کې جوړوي د دوو غمیو داستان

غلچک نظر دې راته راوړي د سکروټو لپه

د زړه له تله جوړوي د شنو لوګیو داستان

ستا په الهام شمه شبنم، اوبه اوبه شمه زه

د زلفو تار کې دې لیکم د سرو غوټیو داستان

د مخ استاد چې دې رازده کړه د ښکلا شاعري

ورته به دود کړمه د ژوند د سپیلنیو داستان

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۲ ز کال سیپټمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپو حلالول

نن په لاس کې مې چړې دې شوګيرې حلالوم

لکه لمر ورپسې ګرزم تورې شپې حلالوم

د سحر ناوکۍ راشه د زړه درد مې که راوېښ لړ

په فرياد مې د ظلمونو تماشې حلالوم

د ځنګله څڼې کړه غوړې اې بارانه په عطرونو

خوشبويي ته دې موسمه حادثې حلالوم

د تنکيو هيلو باغ ته يې زما تبر نيولی

د دې پڅو هوسونو به شېبې حلالوم

ماذديګره ته خو ولاړې، په سپېدو مې سلام وايه

هره ورځ يې په ارمان کې اندېښنې حلالوم

اې د خيال ښکلې نقاشه، ته استاد زه به شاګرد شم

منظره به د بدرنګې زمانې حلالوم

روسيه-مسکو

د ۱۹۹۲ ز کال سيپټمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاهد ته

زاهده تا په ژوند کې څه لیدلي
نه دي ترخه، نه دي خواږه لیدلي
سپیره خلوت، سپیره پرهیز کې اوسې
نه دي موسکا ، نه دي لېمه لیدلي
ستا د جنت غلمان مې ستا په تعبیر
د حورو منځ کې د هر پراته لیدلي
ته د هغې نهرې کوثر ته یې ناست
د خیال په خوب کې دې ویده لیدلي
راځه مېلمه شه، د جام خوند وڅکه
د ساقي سترګو رپیده لیدلي
په دې دنیا کې یو خومار و وینه
ما د لیلا لیمو کې ښه لیدلي
یو وار صوفي شه، دوه ثوابه وکړه
هغه دا دواړه ما لیده، لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۲ زکال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یې وینم

دا دنیا د ظلم کور دی زه یې وینم

پکې ځکه شر او شور دی زه یې وینم

بده ورځ د غریبانو په قسمت ده

له ازله یې بخت تور دی زه یې وینم

چا د بل پر برخه خېټه اچولې

د قدرت پر نیلي سپور دی زه یې وینم

هم یې کور په سرو لمبو د مظلوم وسو

ډېر یې کړی تېری زور دی زه یې وینم

پکې سوځي وروسته پاتې ملتونه

دغه داښ او دغه اور دی زه یې وینم

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۲ ز کال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلوريزې

د ارمان د زړه په کور کې

اميدونه دي په شور کې

که يو غلی سحر راشي

تورې شپې به په يو لور کي

***

وچه لار وچ يې گودر دی

وچې شونډې، تږی لمر دی

وچې دښتې دي بې پايه

د باران پر لور سفر دی

روسيه-مسکو

د ۱۹۹۷ ز کال نوامبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارمونیه

زه د دې خوږېنې ارمونیې پر سینه

د نیمې شپې د ترانې پر سینه

د زړه لاسونه ښکته پورته کوم

د زړه غږونه ښکته پورته کوم

غواړم د مینې یو غزل ونیسم

د شعر په لاس د هنر ګل ونیسم

غواړم پردو کې یې نڅا مسته کړم

د پیغلو مینه او موسکا مسته کړم

خو ارمونیه زما د ګوتو پر مخ

زما د زړه د لاس د ګوتو پر مخ

غواړي د ستړي ژوند خولې ماتې کړي

یو څو سرې سرې نغمې ماتې کړي

زه پرې اواز د یاقربان وباسم

د غوږ پردې پرې د اسمان وباسم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم چې واوري د ژوندون یاغیتوب

د خوشالۍ د لار د یون یاغیتوب

تل به یې شور کې زلمیتوب غړوم

دې ژوند ته ښکلی یاغیتوب غړوم

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۸ ز کال فبروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناکامه لوبه

چې له موږه ان تېر شولو په ځنګ کې

د قسمت ګرېوان مو څیري شو په جنګ کې

موږ په خپلو ککریو لوبې کړې

یو د بل ګرېوان نیولی په غورځنګ کې

موږ د خپلو وینو دارو ته مستي کړو

دغه کار مو حساب کړی دی په ننګ کې

د باغ پیغله مو زخمونه ښکلوي خپل

سره غمونه یې نخیږي په پالنګ کې

څه ناکامه او بې سوره ساتیري ده

چې یارانو کوټ خوړلی دی په رنګ کې

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۸ ز کال فبروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخامخ

ستا د مخ ليدو ته مخامخ يمه

ګل غونډۍ سپرلو ته مخامخ يمه

ربړ غونډۍ تاو درنه نظر مې شو

ستا دوو ليندو ته مخامخ يمه

زما او ستا نظر چې غبړ په غبړ شولو

زړه يمه ښيښو ته مخامخ يمه

ستا د مينې باغ راته پغمان شولو

لاس شو مه منهو ته مخامخ يمه

تاک وی که انګور وی ستا په شونډو کې

رند يمه پيالو ته مخامخ يمه

ستا د خولو سيند کې چې لامبو وهم

کانې يم اوبو ته مخامخ يمه

روسيه-مسکو

د ۱۹۹۸ز کال مى

(c) ketabton.com: The Digital Library

البوم

مستې مستې پیالې راکړه

ساقي بیا یمه راغلی

د یو خوم په تماشه کې

غواړم تېر یادونه یاد کړم

د وطن د لوړو غرونو

چې سپېدو ته هر کلی کړي

او پر خپلو اوږو باندې

نازوي د سحر ناوې

راته ونښیه درې چې

د شپېلۍ پکې نغمې وي

د شپانه د ګوتو ریتم

وي رمې په ګډا کړې

راته ښیه په ځنګله کې

رنګینه ښکلا د ونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رنګين لرې په زړه کې

د غوټيو ارمانونه.

راته ښيه خړ کورونه

چې لرګينې دروازې يې

د کلونو په ټال زانګې

لويوي نوي نسلونه

په پياوړې سينه زغمې

د شپو ورځو قدمونه.

راته ښيه په هر سيند کې

د سخي څپو زړګى چې

تويوي پر ځمکه مينه

جوړوي له شنو رنګونو

د غنمو اميلونه.

ساقي راکړه يو څه نور هم

پيمانه کړه راته ډکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خیال له سترګو لري

کړه د غم ټپي تصویر چې

نور مې بد ورنه راغلي.

راته راکړه په پیاله کې

یو البوم د ژوندانه چې

د خوښۍ یو څو خوماره

یې په سترګو کې ژوندي وي.

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۸ ز کال جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناجوړه لار

زموږ د ستړيو ستړيو هيلو

ارمانونو لارې،

سپيره ټپونه سرې سينې پورې

کتار تړلي

زموږ د زړه د لويو غرونو

د غرور غېږه کې يې

د مايوسۍ چاړه ټومبلې نېغه

اوس زموږ ستړې هيلې

ګوره دعا کوي

اسمان ته ګوري

ګوندې چې خداى يې کړي دعا قبوله.

روسيه-مسکو

د ۱۹۹۸ ز کال جولاى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویده جشن

تېر شوه، د بېر کلونه تېر شوه

زموږ جشن ویده شوی

په خوښۍ کې په سرو سترګو

خپلې اوښکې څڅوو موږ

د غمجنې موسکا خوله کې

مو د سرو وينو مستي ده.

دلته هر چاته خوښي شته

هم د لوی هم د واړه شته

د هر چا پېغله خندا ده

د هر چا زړونه زلمي دي.

په دې تکو شنو کوڅو کې

د مالت د هرې ونې

ژوند په مينه پيل شوی

هم په ښار هم په ځنګلو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره پاڼه، هر ګلبوټی

په رنګينو سترګو خاندې

خوښې تل دلته اوسيږي

دا يې کور او دا يې اور دی

هره ورځ زېږوي نوي

نوي نوي اميدونه.

تېر شوه، ډېر کلونه تېر شوه

خو زموږ د کلي خلک

ناست د غم پر سره انګار دي

ځمکه ډکه له سکروټو

او اسمان لمبه لمبه دی

نه اختر لري، نه جشن

اميدونه يې سنګسار دي

نه چا سترګې تورې کړې

نه چا ښځې غوړې کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ خوبني ده سپېره کونډه

نه اتڼ شته، نه واده شته

زموږ شوق دی زخمی شوی

پښې مو نه جوړېږي ډول ته

زموږ اتڼ مرور شوی.

تېر شوه، ډېر کلونه تېر شوه

زموږ جشن لا ویده دی

نشته څوک پر دغه سیمه

چې له خوبه یې راویښ کړي.

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۸ز کال اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونه

ته د زمان پر اوږو ګرزې، شنې سندرې وایې

تا د خزان په تکه زېړه څېره

څه جادویي غوندې شین چوف ویلی

ته د شنه ژوند زړه کې راخېژې او لوېږې پسې،

خو پسرلی زېږوې.

ته د سره اوړي په تودو ګوتو کې

لکه نکریزي شنه او سره رنګونه

ژوند ته اختر راولې.

ته د سپین ژمي په ساړه بدن کې

ساړه ساړه رګونه

ساړه ساړه اسویلي

په توده ساه بدلوې.

ته لکه دنګه، چته پېغله کوچۍ

د یون پر اوښ سپره یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او شین سالو دې په سر

ورو ورو له ژونده سره،

پر یوه لاره درومې

بېره دې نشته،

زه پوهېږم په دې

ته یې د صبر ونه.

روسیه-مسکو

د ۱۹۹۸ ز کال اکتوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

له ښاغلي فخرالدين پتوال څخه د زړه له کومي مننه کوم چې د دې کتاب د چاپ مالي لګښت يې کړی دی. د دوی فرهنګي احساس د قدر وړ ګڼم، کور دې يې ودان وي.

د دې کتاب کمپيوټري لګښت ښاغلي عبدالولي سرتور پر غاړه واخيست، له دوی نه هم ډېره مننه کوم، د ژوند په ټولو چارو کې دې يې خدای (ج) بريالی لري.

م. ط. کانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لنډه پېژندنه

نوم: محمد طاهر کلهن.

دزوکړې ځای: د کندز ولایت د دښت ارچي د ولسوالۍ د شورخان
حم (د سلیمانخیلو کلي) ۱۳۴٤.

زده کړې: لومړنۍ، د دښت ارچي د ولسوالۍ د دوران کلي
لومړنۍ ښوونځی.

منځنۍ: د کابل د رحمان بابا لیسه، ۱۳۶۳ ل، ل کال.

لوړې: د اوکراین جمهوریت، دلووف د ښار پوهنتون،
د ټولنیزو او کلتوري علوموپوهنځی، ۱۹۹۱ زېږدیز کال.

محمد طاهر کلهن له ۱۹۹٦ کال راهیسې په مطبوعاتو کې کار
پیل کړی دی. دی په ۱۹۹۷ کال کې له مسکوه د خپرېدونکې
ورځپاڼې (اواز) مسؤول مدیر. وروسته بیا ده په ۱۹۹۹ کال کې له
مسکو نه د خپرېدونکې اونیزې (کابل) چلول په غاړه
درلودل.

تنکي پېغلې دده لومړنی چاپي اثر دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library